

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca: Książk Stanisław Piasecki
Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Bęben

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, 11\$000 z dołu, półroczna 6\$000; za przesyłką osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3\$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Północnej 2-50 dolary; w Urugwaju 3 pezy urugwajskie.

Adres Redakcji „Ludu“ Kurytyba — Aven. Dr. Jayme Reis 115
Adres dla listów: Kurytyba — Caixa Postal 155 Paraná, Brasil

OGŁOSZENIA drobne do 3 em. wysokości przez jeden łan: 1 raz 2\$, 2 razy 3\$, 3 razy 4\$, 4 razy 5\$ i t. d. Ogłoszenia płaci się zawsze z góry, inaczej nie umieszcza się. Ogłoszenia można płacić znaczkami pocztowymi.

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 200 rejsów.

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krzyżanowskiego i Księgarni Rydygiera.

Siódmy Walny Zjazd Związku „Oświata“ w Kurytybie.

Ciąg dalszy.

Sprawozdanie z działalności „Oświaty“ przedstawił sekretarz p. Jan Klidzio. W roku 1927-mym odbyło się 6 zebrań zarządu. Oświata liczyła: towarzystw 78, członków w założycieli 7, honorowych 1, wspierających 17, a zwyczajnych 489. Ogólna liczba członków wynosiła 592. Biblioteka „Oświaty“ rozpadła się na 5 działów: powszechna liczy 879 tomów, naukowa 635, pedagogiczna 629, dziecięca 307 a teatralna 230, razem 2680 tomów. W ciągu r. 1927-mego korzystało z biblioteki tylko towarzystw 10 a członków 98. Prze czytano 1635 tomów. Sekretariat „Oświaty“ otrzymał 520 listów, wysłał 565. Materiału szkolnego zarówno książek jak i przyborów sprzedano członkom „Oświaty“ za 13.430\$000. Protokół z zeszłorocznej działalności przyjęto bez zmian; niektóre pozycje z różnego rodzaju pracy wytyłmaczyli zebrani członkowie zarządu. Jako uzupełnienie sprawozdania z działalności zarządu streścił drugi sekretarz ks. Piasecki pokrócie swą kilkumiesięczną podróż do Polnieszki i korzyści jakie stąd wyniosła „Oświata“. Zjazd Polnieszki w zagraniocy w Warszawie zapowiadziany na rok 1927-my nie odbył się z powodu odwołania z różnych powodów na czas nieokreślony. Ministerstwo spraw zagranicznych zajmuje się żywo doli polskiej emigracji i przyrzekło rozszerzać nad nią coraz więcej swą opiekę; na interwencję ks. Piaseckiego przybiecało i ministerstwo oświaty także zając się szczególnie pracą naszych nauczycieli, którym ma się zabezpieczyć emeryturę na późniejsze lata. Memorjał w sprawach oświatowych, religijnych i ekonomicznych naszego tu wychodźstwa oddano odpowiednim władzom i urzędom; prócz tego we wielu artykułach najgłośniejszych gazet staraliśmy się. Piasecki rozbudził zainteresowanie wychodźstwem brazylijskim.

Z największym stosunkowo odczuciem naszych potrzeb oświatowych spotkał się ks. Piasecki w księgarniach polnieszki, najwięcej w Poznaniu a potem we Warszawie. Ponieważ „Oświata“ nie rozporządzała żadnymi funduszami na zakupno książek, przeto ks. Piasecki i niektórzy żyjący w księgarce polscy wpadli na pomysł, że darują „Oświacie“ pewną liczbę książek różnego rodzaju do rozsprzedaży, a za uzyskaną z tego kwotę ma się sprowadzać dalsze książki najwięcej poszukiwane wśród naszych w Brazylii. Byłoby to nowego rodzaju obrotowy

fundusz księgarski „Oświaty“, w tem dziale pracuje obecnie sekretariat, dopóki znówu po pewnym czasie nie nastąpi nasycenie naszego szczerpłego tu czytelnictwa i zapotrzebowania książek. Największą ofiarnością na taki cel odznaczyła się księgarńia s. w. Wojciecha w Poznaniu, która zaofiarowała 513 tomów w cenie 1000 przeszło milrejsów, potem „Opieka Polska nad Rodakami na obczyźnie“, „Polski Biały Krzyż“ w Warszawie i inne. Ogółem 13 księgarń nakładowych dało 2975 tomów wartości minimalnej 2183\$000. Poza tem zakupiono pewną liczbę książek. Sprawozdanie ks. Piaseckiego z jego podróży do Polski przyjęto z zadowoleniem do wiadomości, prezes podziękował mu za jego zabiegi dla „Oświaty“, a zebrani uchwalili wysłać do Polski podziękowanie za ofiarowane dary w książkach. C. d. n.

Wiadomości.

Z POLSKI.

DWIE MIARY.

„Głos prawdy“ oburza się na to, że p. Korfanty „bezczenie“ wydał odezwę po niemiecku do Niemców na Górnym Śląsku, przemiliła jednak, że p. Korfanty wezwał ich do porzucenia wszelkich myśli o innej ojczyźnie i nazwał Polskę ich matką. Nie czytaliśmy natomiast w „Głosie Prawdy“ ani słowa potępienia, że Polska Partja Socjalistyczna wydała odezwę do Poloszków i Białorusinów po rosyjsku, choć ci Rosjanami nie są.

NOWE RZPORZĄDZENIE EMIGRACYJNE.

Minister Pracy w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, wydał rozporządzenie w sprawie częściowego wstrzymania emigracji. Dotyczy osób nie posiadających w kraju do którego zamierzają emigrować, zapewnionej pracy względnie dostatecznych środków utrzymania a także osób, których interesy moralne mogą być przez emigrację narażone na niebezpieczeństwo. Rozporządzenie przyznaje Urzędowi Emigracyjnemu prawo zezwalania w wyjątkowych wypadkach na emigrację osób podlegających ograniczeniom.

„WRONIE GNIAZDO“ W ROSYPCE.

Organ „Wyzwolenia“ „Chłopski Sztandar“ podaje taki interesujący obrazek z życia Stron Chłopskiego p. Stapińskiego, które stale nazywa „wroniem gniazdem“:

„Wronie gniazdo“ w jasielskim rozsypano się, co zresztą

było do przewidzenia. Były poseł Majej zgłosił się po mandat, inni zaś „wroniarze“ zauważyli, że Majej na posta się nie kwalifikuje i stał powstała na zjeździe burda, walka i rozejście się. Majej zamknął się na klucz ze swymi sąsiadami, których zjednął za „skłoneckę“ i ogłosił, jako że jemu mandat poselski się „stusnie patrzy“. Lni tej pretenzji nie uznali i każdy kandyduje na swą rękę. Takie jest wychowane polityczne ludu przez brudasa i cygana politycznego Stapińskiego. Przyganiał kociół garnkowi.

JUŻ W OSMEM STRONNICTWIE.

Ten sam „Przyj. Ludu“ liczy, ile to stronniczo p. Dąbski już zdradził. Pokazuje się, że w czasie swego politycznego żywota jest w osmem stronnictwie, a to: 1) Polskie Stronictwo Ludowe, 2) własna fronda 1908, 3) PSL „Piast“, 4) Stronictwo kat. lud. ks. Bliżnińskiego, 5) ponownie PSL „Piast“, 6) „Jedność Ludowa“, 7) „Wyzwolenie“, 8) „Stronictwo Chłopskie“.

Mamy obawy, że to jeszcze nie koniec!

PRZYKRA POMYŁKA.

Posta polskiego w Paryżu p. Chłapowski spotkała wale nie miała niepodzianka. Tym samym podjęciem zjechał z nim do Paryża przed niedawnym czasem i nowy poseł-owiecki Dowgalewski. Komuniści francuscy zjawili się w dość wielkiej liczbie na dworcu w powitał reprezentanta bolszewików, lecz pomysłali sobie nazwiska i ruszyli ławą na powitanie p. Chłapowskiego; ofiarowali mu kwiaty, wygłaszali mówki i witali go okrzykiem: niech żyją sowieci! Po chwili dopiero wyjaśniła się pomyłka.

WE LWOWIE OKRADLI POWODZIAN.

Lwów. — We Lwowie władze zamknęły tak zwany komitet niesienia pomocy powodzianom, gdyż stwierdzono że członkowie tego komitetu pod przykrywką pracy dla bliźniego uprawiali agitację komunistyczną. Policja przeprowadziła rewizję w lokalu tego komitetu i po skontrolowaniu ksiąg stwierdziła brak 6000 dolarów i kilkunastu tysięcy złotych, zebranych dla powodzian. Wobec tego stanu rzeczy od zarzutem oszustwa i sprzeniewierzenia aresztowano kierowników komitetu, a mianowicie Hrycia Krajowskiego i Wasyla Serenowicza; śledztwo w toku.

Z Brazylii.

Kurytyba.

PREZYDENT PARANSKI AFFONSO CAMARGO udziela audjencji czyli posłuchał publicznie tylko w soboty od godziny

P. Posła Dr. Tad. Grabowskiego, PEENOMOCNEGO MINISTRA I WYSOKIEGO PRZEDSTAWICIELA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W BRAZYLII, przybywającego 12-go marca z Rio de Janeiro w odwiedziny do Parany i Kurytyby, centrum Polonii w Brazylii —

Serdecznie Witamy.

Życzymy Mu powodzenia w akcji dyplomatycznej, spełnienia sprawiedliwych zamiarów i osiągnięcia pacyfikacyjnych celów, tudzież długiego i przyjemnego wśród nas pobytu.

REDAKCUJA.

14 do 18 stę (2 - 6 tej) w pałacu na Rio Branco; wizyty w pałacu własnym na Praça Osorio przyjmujmie we wtorki od godziny 3-ciej popołudniu.

lacio do Commercio, a dyrektorem został dr. Porto da Silveira.

Rio de Janeiro.

OSOBLIWE WIDOWISKO miała stolica w drugiej połowie lulego. Pewnego pięknego poranku, w pięknym szeregu i oryndku wojskowym wkroczyło do stolicy 150 rumunów — besarabców z łopatami, kilofami, tobołkami Na wszelkie zapytania policjantów nic nie odpowiadali, tylko karnie kroczyli dalej, stawali w końcu na pięknym trawniku przed teatrem Phoenix niedaleko od Avenida Rio Branco gdzie się rozłożyli obozem. Nagromadziły się też wnet przy koczownikach tłumy ludności, zjawiła się także policja, a w końcu i konsul rumuński. Tu dopiero wyjaśniła się sprawa tego ciekawego pochodu. Besarabcy przyszli po pieniądze zaległe już od miesiący. Pracowali długi czas przy budowie drogi automobilowej Rio — São Paulo. Robotnicy brazylijscy radzili sobie polnieszki gdy im nie dano pieniędzy — besarabcy natomiast nie chcieli przyjąć żadnych tymczasowych papierków, tylko domagali się pieniędzy, a gdy ich długo czas nie dostali, ruszyli ławą do Rio i tam dla pozbycia się tych przybyszów zdecydowali na wszystko, pieniądze znaleźć się musiały. — Wystąpiły tylko na jaw nadużycia przedsiębiorców. Rząd dał dostateczną ilość pieniędzy, lecz jeden inżynier odstąpił pracę drugiemu tak, że w końcu czwartemu zabrakło już pieniędzy na wypłatę robotników. Planowana droga automobilowa więc wspaniała a nawet luksusowa, bo 1 kilometr wypadła aż na 400 koniów a więc drożej od kolei. Wogóle, droga ta kosztować będzie około 60 milionów milrejsów. Minister komunikacji Konder zapewne położy kres tej całej aferze drogowej.

O USTALENIU NOWEGO PIENIĄDZA i reformie finansowej w Brazylii rozpocznie się i sprawozdanie za rok 1927.

„Banco do Commercio e Industria de São Paulo“, Ołó między innymi czytamy łan: Bilans handlowy Brazylii za rok 1927 my przyniósł wprawdzie przewagę wywozu nad przywozem, lecz ta nadwyżka pokrywa zaledwie jedną trzecią część procentów od długów zagranicznych. Użyłmacz zatem wyznaczony kurs nowego pieniądza „cruzeiro“ będzie bardzo trudno i trzeba z niesłychanym wysiłkiem albo zwiększyć ogromnie wywóz lub zmniejszyć przywóz i naprawę

W KOR-USIE KONSULARNYM w Kurytybie, tak licznym ze względu na kolonje narodowościowe w Paranie, zaszy pewne zmiany. Dnia 6 go marca odbyło się w Konsulacie polskim zebranie wszystkich akredytowanych tu konsułów pod przewodnictwem dziekana korpusu konsularnego p. Zbigniewa Miszkego, konsula polskiego. W pięknych słowach powitał p. Miszke p. Amadeusza Mammalella, nowego generalnego konsula Włoch; wobec tego, że p. Mammalella jest jedynym konsulem generalnym w Kurytybie i posiada wyższą rangę, zatem na jego rzecz zrzekł się godności dziekana korpusu konsularnego p. Miszke. P. Mammalella, objawszy wśród oklasków nową godność, podziękował p. Miszke'mu za dwuletnią pracę w charakterze dziekana i na propozycje zebranych zamianował sekretarzem p. Alarcona konsula argentyńskiego a skarbnikiem p. Berolda Hauera konsula austriackiego. („O Dia“ z 7-go marca i „Gazeta do Povo“ z 6 go marca).

(Takto oby, powierając naszemu konsulowi godność dziekana korpusu konsularnego, umieli ocenić jego dystynkcję, kulturę i wielkie wykształcenie, a zwłaszcza znajomość języków, z których czterema biegłe włada — tylko niektórym ze swoich chcieliby go do czci obredzić. — Przyp. Red.)

„REPUBLIKA“, stara gazeta kurytybska istniejąca już 41 lat, zaczyna się obecnie pod redakcją Romario Martins'a poprawiać i pod względem zewnętrzym i w zakresie urozmaicenia treści Romario Martins, znany pisarz parański i specjalista w opisanach herwy i pinjora, o których napisał kilka dzieł, został zamianowany także dyrektorem „Secretaria da Agricultura“, i do niego należy się zwracać w sprawach dotyczących rolnictwa.

AGENCJA AMERICANA, generalna stacja wiadomości telegraficznych i radiowych z całego świata z główną siedzibą w Rio de Janeiro, — zamierza urządzić filję w Kurytybie, aby najnowszymi wiadomościami radiowymi obsłużyć prasę parańską. Filja urzędowałaby w Pa-

KSIĄŻKI DO NABYCIA

„Oświata“

Avenida Dr. Jayme Reis 115 - Curitiba

Ceny poniżej cen książek są obliczone wraz z przesyłką, jeżeli zakupią przynajmniej za 10\$000. Kupujący na miejscu trzymają 5 proc. tance.

- Krzyżowosze i Rusalka, cena 2\$800.
- Wierzbński, Dwa Charaktery, cena 2\$800.
- Scenkowski, Auto, Ty i Ja (auto maszyn), cena 2\$800.
- Makaruk, U. S. A., cena 2\$800.
- Szprtkowicz, Tajemnica masonskiego zegara, cena 2\$800.
- Mikowicz, Jan Kiszocki, cena 2\$800.
- Bennet, Wielki Człowiek, 2 tomy po 2\$800.
- Jarosławski, W mocy Kabaly, 2 tomy po 2\$800.

Nowele obce (wybór),

- Ligocki, Laguna morta, 2 tomy po 2\$800.
- Capek, Krakatit, 2 tomy po 2\$800.
- Mérinea, Kolomba, cena 2\$800.
- Olechowski, U wrót Barbarji, cena 2\$800.
- Kostakiewicz, Rodzina Łatkowskich, cena 2\$800.
- Hiebas, Po wyroku, 2 tomy po 2\$800.
- Delarme-Mardus, Ziarno na wietrze, 2 tomy po 2\$800.
- Sorakowski, Żywe Powietrze, cena 2\$800.
- Olechowski, Żołnierz Pański, cena 2\$800.
- Benjamin, Żołnierze wielkiej wojny 1/2, cena 2\$800.
- Zeyew, Andrzej Czerniszew, III, cena 2\$800.
- Mandelstamm, Hollywood, cena 2\$800.
- Dziłowski, Zaczarowane zwierciadło, cena 2\$800.
- Dr. Fruchtmann, Jak zachować zdrowie, cena 2\$800.
- Mann, Pan pies, cena 2\$800.

znowu tylko kawą spowodować mozem.

Rio Grande do Sul.

ZE SÃO LEOPOLDO. W Seminarjum w São Leopoldo kształca się na kapłanów współpracownicy: Szczepan Reszka w drugiej klasie teologii, Stanisław Potłom w 1-szej klasie teologii, Piotr Protazy Wastowski w 1-szej klasie filozofji, Andrzej Milczarski i Franciszek Wodzik w 6-tej klasie gimnazjalnej, Franciszek Skowronski w 1-szej klasie, Jan Zygiel i Karol Dysarz w klasie wstępnej.

W małym Seminarjum Św. Józefa w Santa Maria kształcą się: Albin Stawiński i Józef Kuzmiński w 1-szej klasie gimnazjalnej; Henryk Bednarski, Alojzy Megier i Antoni Petyk w klasie wstępnej.

Rodacy! 13 kandydatów na kapłanów to już pocieszająca liczba — ale, pamiętajcie, że kandydaci to jeszcze nie kapłani i 13 to nie ostatnia liczba! Jeżeli wam leży na sercu sprawa wiary katolickiej i polskości, jeżeli obawiacie się przyszłość własną i potomstwa, prosicie gorąco Pana Boga, aby ci kandydaci doszli do celu i zostali kapłanami i aby ich liczba jak najprędzej się pomnożyła.

Ze swiata.

Rosja.

TRZY MILJONY SKAZANCOW.

Moskiewski sowiet obchodził 6-go stycznia dziesięciolecie czerewyżajki, urzędowo nadał jej order czerwonego sztandaru, który w sowieckiej Rosji uchodzi za najwyższe odznaczenie.

Jak wiadomo, czerewyżajka została założona w r. 1918 przez Lenina i Trockiego; pełniła ona rolę tajnej policji o bardzo rozległej władzy. W roku 1921 nazwę jej zmieniono na Gepeu (Główny urząd polityczny).

wodów: 1243 kapłanów, 260 000 oficerów i żołnierzy; 192350 robotników i 1815000 chłopów. Od daty powyższej nie ogłoszono żadnych urzędowych list ofiar; z uwagi jednak na bardzo liczne egzekucje, jakie do dziś codziennie miały miejsce można śmiało twierdzić, że całkowita lista ofiar czerewyżajki po dziś dzień wynosi z górą trzy miliony ludzi.

Meksyk.

CAŁA SIŁA CALLESA ZA SŁABĄ NA UJĘCIE ARCYBISKUPA JIMINEZ

Meksyk — Najbardziej tajemniczą postacią jest dziś w Meksyku arcybiskup Francisco Orozco y Jiminez z Gwadalajary. Jest on jedynym biskupem meksykańskim, który przebywa dotychczas w kraju pomimo, że wszędzie się pace Calleśa czyhają na niego i rząd ogłosił wysoką cenę na jego głowę.

Arcybiskup Orozco ukrywa się w Meksyku już od półtora roku. Rząd Calleśa oskarża go o kierowanie postawami katolików w rozmaitych stanach ale arcybiskup stanowczo temu zaprzecza. Nie wypiera się jednak że pobudza ducha katolików do wytrwania wśród prześladowań.

Oprócz niewielu osób które gotowe są życie poświęcić w obronie arcybiskupa nikt w Meksyku nie zna jego kryjówek choć raz po raz krąży wieści że bawił tu lub ówde.

Agencji Calleśa, pomimo usilnych starań, nie mogli dotychczas znaleźć ani jednego do wodu przeciw arcybiskupowi na poparcie oskarżeń o kierowanie rewolucją. Dla takich agentów, szukających go pilnie od półtora roku jest on taką samą tajemnicą jak dla mas ludu.

Wedle pewnego poważnego katolika z Gwadalajary, arcybiskupa strzeże straż przyboczna z 60 młodzieńców, gotowych umrzeć za niego. Arcybiskup nigdy nie bawi długo w jednym miejscu ale ciągle przemieszcza się z miejsca na miejsce. Przyjaciele jego pilnują ruchów wojsk i zawczasu ostrzegają arcybiskupa. Znają oni też wszystkich agentów śledzą ich ruchy.

Wybory w Polsce.

Warszawa, 6-go marca. Rezultaty wyborów na prowincji napywają już do Warszawy. Złożenia wypadają na korzyść kandydatów z rządowych (Eloku bezpartyjnego) współpracy z Rządem (Nr 1).

Warszawa, 5-go marca. Wynik wyborów na Górnym Śląsku przyniósł zwycięstwo kandydatom polskim nad niemieckimi, a przybliżone rezultaty z wyborów po wielkich miastach Polski dały większość kandydatom rządu (Blok Nr. 1).

Wczoraj odbyły się wybory sejmowe w najzupełniejszym spokoju. Rezultaty z wyborów dotychczas znane przyniosły ogólne zwycięstwo blokowi współpracy z rządem a zwłaszcza w powiatach centralnych i wschodniej Polski. W centrach robotniczych, odnieśli komuniści pewne korzyści w porównaniu z wyborami miejskimi, lecz to ze szkoda polskich socjalistów.

Według spisów dotychczas ustalonych blok współpracy z rządem uzyskał 6 krzesel, narodowi demokraci 4, komuniści 2, socjaliści polscy 1 i zyskali 1.

wicy. (Telegram amerykańskiej agencji U. P.)

Nie jest jeszcze znany ostateczny wynik wyborów, lecz już bezwzględnie pewnym, że blok współpracy z rządem ma więcej niż 100 krzesel w sejmie.

Stanowisko rządu zostało wzmocnione wobec pomysłów dla niego wyników wyborczych. O ile się potwierdza, że zwycięstwo posłów republikańskich byłoby w stosunku 96 na 100 oddanych głosów, co od ustanowienia obecnego rządu jest obecnie najważniejszym zjawiskiem.

Berlin, 4-go marca. (Telunion) — Z Polski donoszą o niesłychanym terrorze wyborczym przeciw niemieckiej mniejszości w odstąpionych prowincjach; zwłaszcza w Poznańskim na Górnym Śląsku i w korytarzu pomorskim panuje bezwzględny terrorem wyborczy przeciw niemiecom, których się masowo osadza w więzieniach. Mimo wszystko spodziewają się niemieckie partie, że jakiś sukces wyborczy osiągną (Telegram agencji niemieckiej Telunion).

Warszawa, 6-go marca. Choć nie są jeszcze ostatecznie znane wyniki niedzielnych wyborów, to w kołach poważnych sądzić że po wyborze tak zwanych narodowych kandydatów w liczbie 72, składowych przyszedłoby do władzy prawo dopodobnie następujący: blok współpracujący z rządem posłów 135 posłów, partja socjalistyczna 63 posłów, narodowa demokracja 71, blok mniejszości narodowych 56, wyzwoleńcy 36, prawica narodowa 37, piast i chrześcijańska demokracja 34, partja chłopska lewicy 25, blok południowo ukraiński 11, partja ukraińska „Selrob” 9, narodowa partja robotnicza 9, małopolski narodowy związek żydowski 6, komuniści 5, radykalny związek chłopski 4, ukraińska partja pracy 1, lista rosyjska 1, różne lokalne partjki 12.

Warszawa, 6-go marca. — Ostateczne rezultaty wyborów są następujące: blok współpracy z Piłsudskim (Nr 1) uzyskał 108 posłów, chrześcijańska demokracja 28 posłów, partja socjalistyczna 51, ludowcy (agrarjusze) 51, ludowcy (agrarjusze) radykalni 30, komuniści 5, narodowa partja robotnicza 8, narodowa demokracja i właściciele ziemscy 30, stronnictwo chłopskie radykalne 22, ukraiński 9, a różne małe partje 35. Poza 372 mandatami uzyskanymi z okręgów wyborczych zostanie jeszcze 72 mandatów (z listy państwowej) rozdzielonych między partje odpowiednio do ich siły.

Warszawa, 6-go marca. Końcowe wyniki wyborów są całkowicie korzystne dla bloku marszałka Piłsudskiego, który uzyskał 108 krzesel w sejmie. Blok „Piasta” i chrześcijańskiej demokracji uzyskał łącznie 28 posłów wobec 114 jakich miał przy wyborach z 1923-go roku; dwie te partje które wtedy występowały osobno, w tym roku połączyły się do walki. Socjaliści polscy uzyskali obecnie 51 miejsc wobec 41 jakie mieli w 1923; ludowcy (agrarjusze) 30 wobec 49, komuniści 5 wobec 2, narodowa partja robotnicza 8 wobec 18, narodowi demokraci (Związek ludowy narodowy) 30 wobec 125 i radykalne stronnictwo chłopskie 22 wobec 4.

Warszawa, 6-go marca. Rezultat wyborów sejmowych w Polsce przedstawiła dla rządu ogromne zwycięstwo. Partje opozycyjne jak: narodowi demokraci, stronnictwo ludowe „Piasta”, stronnictwo ludowe „Piasta”, i chrześcijańska demokracja, które w przeszłym sejmie miały łącznie 211 po-

słów — wyszły obecnie bardzo osłabione. Rezultat wyborów wykazuje, że stosunki polityczne wewnątrz kraju zwróciły się ku rządowi marszałka Piłsudskiego. Równocześnie wysoce poparli tak politykę zagraniczną jak i ekonomiczną obecnego rządu. Wzrosły równocześnie szanse, że rząd będzie mógł współpracować z sejmem. Blok rządowy jest największą partją w nowym sejmie. Na Górnym Śląsku jest bardzo znacznym wzrostem głosów. W województwach wachodnich na Wołyniu, w województwie i Polesiu, gdzie dawniej nie wyszli żaden poseł, obecnie zagarnął blok rządowy połowę mandatów.

Warszawa, 6-go marca. — Ostateczne wyniki wyborów wykazują, że rząd nie osiągnie większości sejmowej o ile nie poprą go mniejszości narodowe. Lewicy Socjaliści oświadczyli że liczbę swych posłów zwiększyli w obecnym sejmie o 21 posłów.

Warszawa, 6-go marca. Wybory do senatu odbędą się przyszłą niedzielą. Ostatnie powszechne wybory do senatu odbyły się w październiku 1923 roku, kiedy jeszcze nie było żadnego bloku Piłsudskiego i wtedy narodowi demokraci wybrali 28 senatorów.

Berlin, 6-go marca. (Telunion) — Niemcy na Górnym Śląsku, w Poznańskim i na Pomorzcu, mimo teroru wyborczego ze strony polaków, mogą się pochłubić zdobyciem mandatów poselskich.

Berlin, 5-go (Telunion) — W ostatniej chwili przed wyborami skonfiskowały władze polskie wszelkie niemieckie dzienniki i zniszczyły tajemnicę wyborczą, co spowodowało na Niemców niesłychany terrorem niemieckich kandydatów wzięto także a niemieckie listy wyborcze ogłoszono za nieważne. We wielu miejscach przyszedło do aktów teroru i donoszą (Telegram pruski z Berlina P. R.)

Telegramy z Polski

Berlin, 29-go lutego. Telegramy nadchodzące z Kowna donoszą, że gazety kowieńskie ogłaszają notę, jaką rząd litewski za pośrednictwem premiera litewskiego Waldemara przesłał rządowi polskiemu, w

którejto nocie proponuje rząd litewski układy z Polską w celu załatwienia spraw spornych między obu krajami i to albo za pośrednictwem Ligi Narodów albo wprost, w mieście Królewiec (Koenigsberg w Prusach wschodnich) pod koniec miesiąca marca. W nocie powyższej wyraża Waldemaras, że polski minister spraw zagranicznych Zaleski domaczył zle rozrany delegatów litewskich w Genewie. Dla uniknięcia w przyszłości takich nieporozumień, każe rząd litewski stenografować przemowy swoich reprezentantów w Genewie.

Berlin, 1-go marca. — (Telunion) W politycznych sferach niemieckich, oczekują z pewnym napięciem najbliższych obrad Ligi Narodów w Genewie. Pod obrady przyjdzie bowiem znowu cały szereg spraw politycznych pierwszorzędnej znaczenia jak: kwestia wzajemnego bezpieczeństwa państw, zatarg węgiersko-rumunski i austriacko-włoski w południowym Tyrolu, układy polsko-niemieckie. Gazety niemieckie żądają, by rząd niemiecki bezwzględnie popierał Austrię i Węgry; wogóle rząd niemiecki spodziewa się, że obecnie sprawy układowe wschodnich (z Polską i o Polskę) nie będą głównym przedmiotem obrad Ligi, lecz sprawy Węgier i Bałkanów, co Lige narazi znowu na ciężkie przeprawy.

Warszawa, 1-go marca. — Układy handlowe między Polską a Niemcami postępują zadowalająco naprzód. Dla ułatwienia tych pertraktacji utworzono trzy oddzielne komisje: komisję węglową weterynaryjną (zdrowotną dla badań i transportu bydła i nierogacizny — wogóle wywizny) i ściśle cłową.

Berlin, 1-go marca. — Telegramy z Genewy, przedrukowane w dzisiejszych gazetach donoszą, że w czasie obrad, nad porozumieniem się wprawdzie w komitecie bezpieczeństwa narodów, delegat angielski skrytykował niemieckie projekty które zmierzają do oddalenia wojny przez zawarcie generalnych układów bezpieczeństwa, gdy tymczasem delegaci polscy i francuscy chcieli zbadać propozycje niemieckie.

Warszawa, 2-go marca. — Delegaci Polski i Niemiec ze-

Nasz Skład

jeszcze za mało jest znany, że ma na składzie oprócz materiałów luksusowych też i zwykłe materiały do użytku codziennego.

Nasze towary są dobre i tanie, tak że każdego Klienta zadawalniają.

Kupujcie tam, gdzie dużo kupują

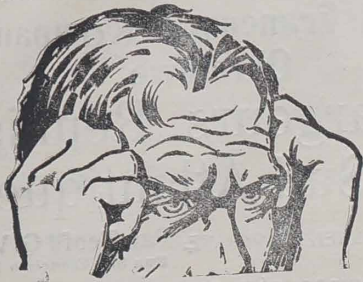
A GRANDE CASA POPULAR

Rua 15 de Novembro 43-45 — Curitiba

Bóle głowy czynią nie- nośnie życie człowieka.

Przy bólech głowy człowiek jest smutny, czuje się źle i nie ma chęci do pracy. Wazkita bóle głowy usuwa prędko i szybko tak znana powszechnie lekarko

CAFIASPIRINA

Lekarze twierdzą, że **Cafiaspirina** jest lekarktem idealnym i o pewnym skutku, gdyż ono nie-tylko że usuwa bóle ale przedozyszkliwa przywraca zdrowie i dobry humor. **Nie szkodzi ono ani na nerki ani na serce.** — Przy zakupie uważajcie, czy się znajduje na **każdym** tablecie, tubce, kopercie lub pastylce krzyż **Bayer**.

Cał. 242 — German

Specjalny skład farb

FIRMY:

KLICHE & Cia.

Rua Barão do Rio Branco N. 117 — Curitiba

- Oleje pierwszej jakości
- Farby białepierwszej jakości
- Farby w przroku pierwszej jakości
- Pokosty i t. d. pierwszej jakości

Oraz wszelkie w zakresie malarskiej wchodzące artykuły. Wszystko pierwszej klasy i po bardzo niskich cenach. — Sprzedaż hurtowna i detaliczna.

Młynarz kawaler, lat 24, młody i silny, przybyły z Polski, obeznany doskonale z obsługą młynów wodnych i parowych, zarówno kamiennych jak i wałowych. z dobrimi świadectwami, może przyjąć posadę młynarską w każdej chwili do miejsca naglezno jako i kar, krup i t. d. Adres: **Silwiński Antoni**, Curitiba, 5 de Maio 55 (t pp. Kowalców).

Dr. Carlos Heller

Praktykował w szpitalach w Hamburgu, Wiedniu i w Paryżu. Ogólna praktyka lekarska a specjalność w leczeniu chorób skórnych, dróg moczowych i w chorobach płucowych.

Gabinet dla leczenia **lampą kwarcową, diatermiją i elektroizją.** Leczy żyły na nogach i skrzywienie nog bez zabiegów operacyjnych. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 3, piąto, od godziny 10—12 i od 4—6. Mieszkanie: Praça Tiradentes N 1.

Casa Leal

gdzie dawniej mieściła się CASA OITO.

Praça Tiradentes 8 — Curitiba

Nowa i nadzwyczajna zełka w cenach materiałów: **Xadrez**, **zeffru**, **brim**, **piótna bawełniana**, **plótna futajzi**, **jedwabiu**, **trikoliny**, **reżekników**, **szkarpetek i t. d.** a to z powodów tego, że nasz główny skład (maty) węd zamieniamy. Ceny niestychanie niskie.

KORZYSTAJCIE Z TEJ OKAZJI

CASA LEAL

DAWNO CASA OITO — CURITYBA.

RESTAURACJA

Deposito Atlantica

Rua Mar. Floriano Peixoto N 38

róg Praça Carlos Gomes
Smaczne obiady i kolacje, ciepłe obiady według życzenia klientów. Co dzień pierwszorzędnie przyzwo. Zawsze świeży szops **Atlantica**.

RÓŻNE DOLY NA SPRZEDAŻ

Za 6.500\$, za 25 tysięcy, 14 tysięcy, 13 tysięcy, 18 tysięcy, 60 tysięcy, 16 tysięcy, 25 tysięcy, 35 tysięcy, 13 tysięcy, 16 tysięcy.

Informacji udziela: **E. José G. Paupagne** — Avenida Jayme Reis 115, od godziny 8-mej do 11 tej i od 12-tej i pół do 5 tej — Curitiba.

Rozmaitości.

KRWAWIE JEZIORO.

Dzienniki rosyjskie donoszą o strasnym wypadku, jaki w ostatnich dniach grudnia wydarzył się w północnej Syberji. Leży tam tak zwany **Krwawe Jezioro**. Z jezioro tym, którego woda naprawdę ma barwę krwi, związane mnóstwo legend i przesądów. Okoliczni mieszkańcy opowiadają sobie np., że barwa wody w jeziorze pochodzi stąd, że jest ono żądne ofiar ludzkich, pochłonięto ich mnóstwo, a krew tych ofiar zbarwiła wodę na czerwono.

W ostatnich dniach grudnia, w okolicy jeziora, plemię cyganek, świeżo łuczne wesołe. Po wesele, cała orszak wesołych, liczący 65 sian, postanowił wracać, jak najkrótszą drogą, przez **Krwawe Jezioro**.

Na sianach ułokowało się zgóra 400 osób; wszyscy dokładnie czuli na sobie skulki obfitej lhbajzi, szybko więc knęli ku jezioru, nie wiedząc, że gdy oni byli na wesele, nastąpiła odwilż i — lód znaczenie osłabł. Ostrożność ich co prawda, lecz oni mimo to jednak postanowili iechać drogą na jezioro, gdyż była ona nieporównanie bliższa.

Ledwie pierwsze sianie dotarły do środka jeziora, a ostatnie wjechały przy świetle pochodni na lód, gdy rozległ się głuchy trzask i pierwszy sianie znalazły się pod wodą. Jadący za nimi czuli się tak dobrze, że wypadek ten zauważyli dopiero wtedy, gdy jadący w pierzawie sianach utonęli i gdy

„Oświata“

w trosce o emigrację, wydał: **Małą Gramatykę Języka Portugalskiego** wraz z rozrówkami w cenie 4\$000 za egzemplarz, a ma ona składzie **DICCIONARIO PORTUGUEZ-POLONO** (Słownik Portugalsko-Polski) księdza **Józefa Garała** w cenie 16\$000 za egzemplarz.

Powyższe dwa dzieła m. zna nabyć w księgarniach kurytyoskich.

Na stan i miasto **São Paulo** skład główny, tych dzieł w **Livraria Educand**, Rua de São Bento N. 93. (Caixa 2. V.)

W **Porto Alegre** (stan Rio Grande do Sul) n. być można te książki u p. prof. **Wiktora Kowalskiego**, Rua São Pedro 778.

RODACY W RIO DE JANEIRO! Słownik portugalsko-polski **Ks. Górala** w cenie 16\$000, tudzież

Małą Gramatykę Języka Portugalskiego za 3\$000 w dawnictwa **Oswiaty**, nabyć można w **Livraria Allemã**, Rua Chile N. 7.

„OŚWIATA“ ma na składzie: **Obrazy Matki Boskiej Częstochowskiej Królowej Korony Polskiej** w kolorze, rozmiaru 57 na 44 cm., cena 2\$000, na przyszłą pocztową ze względu na opakowanie dofręz się 1\$000 bez względu na ilość egzemplarzy.

Kilkaset SZTEK TEATRALNYCH dla teatrów amatorskich tudzież dla teatrzyków dziecięcych i monologów stały we wielkim wyborze do „Oświaty“, gdzie po niskich cenach można je zakupić. Szuk tych się nie wypoczyje ani nie wysła, na okaz na próżno; wybory i zakupu za gotówkę można dokonać na miejscu w Kurytybie.

MASZYNY DO SZYCIA I HAFTOWANIA

Mamy na składzie wielki wybór różnych maszyn do szycia; są droższe i tańsze, nadają się do jakiegokolwiek pracy krawieckiej.

Sprzedajemy te maszyny na spłaty miesięczne.

Prosimy odwiedzić naszą stałą wystawę.

RICARDO HOENE & Cia.

Rua Barão do Rio Branco 67 — Curitiba.

Filja: Rio Negro. Przedstawicielstwo naszej firmy w Ponta Grossa, São Bento i Joinville

CASA METAL

CURITYBA, Rua 15 de Novembro 44—Caixa Postal 140

Jose Hauer Junior & Cia.

Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach, śrub gwoździ, rur, łańcuchów i innego żelazstwa do wozów.

WSZELKIEGO RODZAJU RZEMIOSŁA I MASZYNY.

Oleje, szkła, drut gładki i kolczasty, maszyny rolnicze i t. d.

Nachodzą codziennie transporty pługów.

Ciekawe rzeczy z Polski.

NIEFORTUNNY WYSTĘP „FAKIRA“ BEN KURO.

Eksperyment „fakira indyjskiego“ **Ben Kuro** w Krakowie nie powiódł się. „Fakir“ zaknany do grobu w sobotę o godzinie 3 ej południa dawal co pewien czas sygnały dzwonkiem elektrycznym czuwającej służbie na znak, że żyje, a nad wieczorem alarmy dzwonekowa stawały się coraz częstsze. Na krótko przed godz. 9-tą wieczór, a więc w niespełna 6 godzin po „złożeniu do grobu“ sygnały porozumiewawcze z trumny dawały znać, że **Ben Kuro** nie wykona eksperymentu i prosi o odkopanie. Służba „grobowca“ zawiadzała na tychmiast Straż pożarną i Pogotowie ratunkowe, które przybyły na boisko Gracovii w 10 minut po alarmie. Trzech strażaków wzięło się energicznie do odkopywania grobu, co jednak nie słuo przedkoi łatwo z uwagi na masy ubitej ziemi wypełniającej głębokoi i szeroki dół. Największą trudnością przedstawiało wydobyć grubę deski na kryjącej trumnę. Deska operowała się silnie o ściany prostokątnego dołu, tak, że trzeba było przebrać i dopiero częściami powyjmować. Strażacy musieli się uwiaśać z pracą, gdyż z trumny zamkniętej niemal zupełnie nie słychano zasady dochodzący silne mione jęki, świadczące, że **Ben Kuro** walczy ze śmiercią.

Wreszcie otworzono wieko trumny i wydobyl z niej niefortunnego fakira w stanie pół-omdlałym. Lekarz Pogotowia ratunkowego dr. Surzeo stwierdził słabe akcje serca i wywołane brakami tlenu i przewodności przytomność, lętno za pomocą Powoli przychodziło do stanu normalnego, tak, że pacjenta mógł opuścić lokal Pogotowia w własnym siłach, by udać się do hotelu. Lekarz radził mu na odcho-

dnie zasięgnąć porady lekarskiej, gdyż przebywanie przez kilka godzin wśród wilgotnego gruntu mogło wywołać niekorzystne zmiany płucne, tem więcej, że — jak sam fakir podał na swoją obronę — woda przedostawała się do trumny i uniechęciła mu wytrwanie w grobie przez 24 godziny.

Tak więc **Ben Kuro** zakończył z niepowodzeniem swój występ „fakira“ w Krakowie i niewątpliwie nie pokusił się już więcej na powtórzenie eksperymentu.

BŁOGOSŁAWIENSTWO ŻYDOWSKIE DLA POKSKI.

Krakowski **Kurjer** Ilustrowany zamieszcza z zadowolaniem notatkę pod tytułem **„Błogosławieństwo Naczelnego Rabina Palestyny dla Polski**. Brzmi ono: „Dnia 15-go grudnia z. r. został przyjęty przez naczelnego rabina, Kooka, konsul generalny Rplzkiej, Zbyszewski i radca handlowy polski w Hajfie, dr. Hausner. Konsul generalny dał wyraz swemu sentymentowi wobec osoby naczelnego rabina, jako przedstawiciela religijnego żydostwa palestyńskiego. Pod koniec posłuchania rabin Kook udzielił swego błogosławieństwa obu panom, jako wysłannikom Polski, i prosił ażeby jego błogosławieństwo narodziło w szczególności obecnemu rządowi i jego kierownikom. Wrażenie serdecznego przyjęcia było nadzwyczaj głębokie.“

BARDZO DUŻO BŁOGOSŁAWIEŃSTW ZYDOWSKICH SOTYJA DZISIAJ NA POLSKIE CLEMNOTA W CZĘSTOCHOWIE.

Ofiarą rozbawionego tłumy kłobit stał się mechanik, który usiłował złożyć radio w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego. Tłum kobiet ubrodzonych w kamieniu z krzykiem i wzywkami na ustach ruszył do ataku, aby przeszedźcić ustawieniu anteny, który według mniemania kobiet tamszych, przynosił zamęt niebios i nieszczę-

pod następniemi lód również zaczął dekać.

Powstał zamęt nieopisany; jedne sianie za drugimi pochłaniały **Krwawe Jezioro**, które stanowiło grób dla całego towarzystwa. Wprawdzie jadący na końcu — zrozumiawszy całą grozę położenia — usiłowali zatrzymać rozruchane konie, ale było już za późno; lód polamany na znacznej przestrzeni, nie wytrzymał ich ciężaru, wskutek czego ostatnie nawet sianie znalazły się pod wodą. Chłopi, którzy się przyglądali wesołym gościom, jadącym z tak wielką paradą, nie mogli pospieszyć na ratunek; katastrofa nastąpiła tak szybko, że nim się zdążyli zorientowano, już wszyscy jadący padli ofiarą **Krwawego Jeziora**.

Z PAPIEROSEM W USTACH NA SZUBIENICIE.

W mieście Adelaidzie w Australji, popośród przed paru miesiącami 25-letni artysta cyrkowy **William Piotr Hajnes** obydne morderstwo Mianowicie dosłownie zarznął nożem swoją kochankę 19-letnią dziewczynkę, nazwiskiem **Devina Schmidt** a potem otworzył jej jej tętnicę na szyi, wypł krew. Powożenie tego kanińskiego mordu miało być zandrófką.

Postawiony przed sąd, przyznał się z całym cynizmem do winy i został oczywiście skazany na śmierć. W dniu egzekucji, która niedawno się odbyła, kazał sobie podać kołtlet ciocięcy i osiwiadłość dozrocy swój żal, że to nie jest jego kochanka, która z gustem zjadłby przed śmiercią. Zauważyć należy, że zbrodniarz był badany bardzo dokładnie przez lekarzy, którzy nie tylko żadne znalezisko u niego we, ale niemo mowy nawet o anortowanie zażądał jeszcze papierosa z katu. STRASZLIWE ŻNIWO EUROPEJSKIEJ RZEZI. Przeszło 9 milionów zabitych.

około 17 milionów osób rannych. We wojnie światowej po stronie **Aljanłów** stanęło pod bronią 42-200-000 żołnierzy, z których straty życie 5.408.000, a odniosło ra ny 9.910.000, po stronie **Mocarstw Centralnych** zaś zmobilizowano 24.550.000 żołnierzy, poległo 3.825.000, a rannych zostało 7-825.000.

KONSULAT Rzeczypospolitej Polskiej w Kurytybie.

W imieniu **Głównego Komitetu budowy pomnika Adama Mickiewicza w Wilnie**, wyraża podziękowanie polskiej wymiennemu osobom i organizacjom za ich obywatelską ofiarę.

Edmund Saperski, Kurytyba 20\$. **Piotr Porat** od Związku Polskiego w Kurytybie 153\$200. **Wiktor Kowalski**, zebra na **Szymon Rogradzki** 65\$, **Józef Angulski** z **Tuba** 10\$.

Z **Guanary**: **Ks. Jan Wróbel** 5\$, **Seynon Sojka** 5\$, **Leon Werpalski** 5\$, **Zygmunt Gasiński** 5\$, **Piotr Palanysz** 5\$, **Witold Cienki** 5\$, **Leon Obadowski** 4\$, **Stan. Czechowski** 5\$, **Bronisław Jablonski** 2\$, **Stan. Stasiak** 2\$, **Fran. Kazimierz** 2\$, **Jan. Stasiak** 2\$, **Marjanna Nowakowska** 1\$, **Jan Klizda** 1\$, **Józef Ciegiełka** (ojciec) 1\$, **Józef Ciegiełka** (syn) 1\$, **Franciszek Ziolkowski** 1\$, **Bezmianne** 1\$500.

Od **Rodaków** **Naszej Szkołki** w Kurytybie, zebrało wśród dzieci szkolnych 50\$500.

Konsulat R. P.

Stowarzyszenie Studentów Słowackich — Budowa Domu Studentów w Kurytybie

Lista składek N 46, wydana na ręce W. Piana **Józefa Lasa** w **Ponta Grossa**: **Józef Las** 5\$, **St. Walec** 5\$, **Jan Flonek** 5\$, **Dr. Dominik Aleksander** 5\$, **St. Bilik** 5\$, **Klemens Długosz** 5\$, **Władysław Lan** 2\$, **Władysław Kuczyński** 5\$, **Wojciech Koplon** 5\$, **Jan Majchrowski** 5\$, **Edward Firak** 2\$, **Piotr Hawryluk** 2\$, **Sieban Giller** 2\$, **Stanisław Mięć** 2\$, **Zebrał** p. J. zef **Las** 50\$. Suma poprzednio ogłoszona 2238\$700. Razem 2288\$700. KURYTYBA, 19-tycznia 1928. Prezes: **Jan Grabski** Skarbnik budowy: **Edw Jaworski**